

6 Ιουλίου, 1990

(ARTEMIDHS, Δ/στής)

THE CYPRUS POTATO MARKETING BOARD,

Ενάγοντες,

v.

COBELFRET RO-RO SERVICES N.V. AND OTHERS,

Εναγομένων.

(Αγωγή Αρ. 144/89).

Ναυτοδικείο — Δικαιοδοσία — Μεταφορά εμπορευμάτων διά θαλάσσης με προορισμό το Ηνωμένο Βασίλειο — Φορτωτική — Διάταξη σ' αυτήν ότι δικαιοδοσίαν έχουν τα Δικαστήρια της Χώρας, όπου ο μεταφορέας έχει το κέντρο των εργασιών του — Αγωγή αποζημιώσεων από ιδιοκτήτη φορτίου για απώλεια μέρους του — Αίτηση για άδεια για επίδοση του κλητηρίου εντάλματος εκτός δικαιοδοσίας — Παροχή αδείας — Παράλειψη αποκαλύψεως στην Αίτηση του εν λόγω όρου της φορτωτικής — Συμβόλαιο μεταφοράς έγινε μετά από προκήρυξη προσφορών — Όρος στην προκήρυξη ότι δικαιοδοσία θα είχαν κατ' επιλογή του φορτωτού είτε τα Κυπριακά είτε τα Αγγλικά Δικαστήρια — Κατά πόσο υπό τις περιστάσεις ενδείκνυται η ακύρωση της επιδόσεως και/ή του κλητηρίου εντάλματος ή η αναστολή της περαιτέρω διαδικασίας — Αρνητική η απόφαση στο ερώτημα, γιατί ενόψει του όρου στις προσφορές, το συμπέρασμα είναι ότι οι ενάγοντες φορτωτές δεν απέκριναν σκόπιμα τον εν λόγω όρο της φορτωτικής — Εν πάση περιπτώσει, το Κυπριακό Δικαστήριο είναι ο φορέας δικαιοδοτικής ευκολίας (Forum Conveniens), αφού εν πάση περιπτώσει η χώρα του κέντρου εργασιών του μεταφορέως είναι το Βέλγιο, που δεν σχετίζεται με την συγκεκριμένη σύμβαση μεταφοράς.

Τα γεγονότα και τα επίδικα θέματα στην παρούσα υπόθεση διαγράφονται αδρομερώς στο πιο πάνω περιληπτικό σημείωμα, από το οποίο και προκύπτουν σαφώς οι νομικές αρχές, τις οποίες το Δικαστήριο εφάρμοσε, απορρίπτοντας κατ' ακολουθίαν την Αίτηση των εναγομένων 1 περί ακυρώσεως της εκτός δικαιοδοσίας επιδόσεως του κλητηρίου εντάλματος και/ή περί ακυρώσεως του ιδίου του κλητηρίου εντάλματος και/ή περί αναστολής της εγαντίον των εν λόγω εναγομένων διαδικασίας.

Η Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.

αυτή αποφασίζεται στη χώρα όπου ο μεταφορέας έχει το κέντρο των εργασιών του και βάσει του ισχύοντος σ' αυτή νόμου, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην ίδια τη φορτωτική. Επομένως, γίνεται εισήγηση, πως το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να προχωρήσει στην ακρόαση της αγωγής. Πρόσθετα και βάσει πάγιας νομολογίας, ότι δηλαδή ανεξάρτητα από την ύπαρξη ρήτρας δικαιοδοσίας σε μια φορτωτική το δικαστήριο μπορεί να αναλάβει δικαιοδοσία ως φορέας δικαιοδοτικής ευκολίας, προτείνεται πως τα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης δεν δικαιολογούν την ανάληψη τέτοιας δικαιοδοσίας.

Οι δικηγόροι υπέβαλαν γραπτές αγορεύσεις στις οποίες έχουν προβάλει τις θέσεις πάνω στο κρινόμενο ζήτημα. Η γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή, που καταλαμβάνει 22 δακτυλογραφημένες σελίδες, είναι εμπειριστατωμένη. Σε αυτή δε παρατίθεται η εξέλιξη της νομολογίας πάνω στα ζητήματα, που εγείρονται σ' αυτού του είδους τις αιτήσεις, τόσο στην Αγγλία όσο και στη χώρα μας, περιλαμβανομένης και της πιο πρόσφατης.

Νομίζω ότι θα ήταν άσκοπο από μέρους μου να υιοθετήσω μέρος, ή να επαναλάβω αυτά τα οποία αναφέρονται στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή. Και τούτο γιατί η υπό κρίση αίτηση μπορεί να αποφασιστεί με βάση τα ιδιαίτερα της περιστατικά, εφαρμόζοντας βεβαίως τις καθιερωμένες νομικές αρχές. Είναι γενικός κανόνας πως όταν οι διάδικοι συμφωνήσουν την παραπομπή της διαφοράς τους για επίλυση στην αποκλειστική δικαιοδοσία αλλοδαπού δικαστηρίου, τότε άδεια για επίδοση στο εξωτερικό δυνατό να μη δοθεί. Εφόσον δε η αίτηση για έκδοση κλητηρίου εντάλματος και η επίδοση ειδοποίησής του γίνεται κοινοποίηση στην άλλη πλευρά, ο αιτών οφείλει να προβεί σε πλήρη αποκάλυψη των σχετικών γεγονότων που πρέπει να τεθούν ενώπιον του Δικαστηρίου. Είναι μέσα στο πλαίσιο αυτών των αρχών που ο δικηγόρος του αιτητή εισηγείται πως το Δικαστήριο πρέπει να ακυρώσει το κλητήριο ένταλμα και την επίδοσή του γιατί το Συμβούλιο δεν έκαμε αναφορά στην ένορκή του δήλωση, που υποστηρίζει την αίτησή του, στον όρο της φορτω-

τικής που δίδει αποκλειστική δικαιοδοσία επίλυσης οποιασδήποτε διαφοράς στο Δικαστήριο της χώρας όπου έχει τον τόπο εργασιών του ο μεταφορέας, δηλαδή το Βέλγιο.

- 5 Η απάντηση του δικηγόρου του Συμβουλίου πάνω στο σημείο αυτό, είναι πως η ένορκη δήλωσή του πληροί τις προϋποθέσεις των ΚΚ.23 και 24 των Κανόνων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, Δικαιοδοσία Ναυτοδικείου, και της σχετικής νομολογίας. Σχετικά δε με το κρίσιμο σημείο, της
- 10 μη αναφοράς δηλαδή της φορτωτικής στην ένορκη δήλωση, υποστηρίζεται πως αυτό δεν έγινε εσκεμμένα για να παραπλανηθεί το Δικαστήριο. Δεν έγινε αναφορά στον όρο της φορτωτικής γιατί, κατά τους ισχυρισμούς του Συμβουλίου, ισχύει άλλος όρος, που έγινε αποδεκτός από
- 15 τον αιτητή, και βάσει του οποίου αποκλειστική δικαιοδοσία για την επίλυση αναφυόμενης από αυτή διαφοράς έχουν τα Κυπριακά ή Αγγλικά Δικαστήρια κατά την επιλογή του Συμβουλίου.

- Είναι γεγονός πως στα επισυνημμένα έγγραφα στην αίτηση του αιτητή, στα οποία παραπέμπει και ο δικηγόρος του Συμβουλίου, περιέχονται οι όροι για τις προσφορές που ζήτησε το Συμβούλιο για τη μεταφορά των πατατών από την Κύπρο σε διάφορα λιμάνια της Ευρώπης. Οι προσφορές αυτές προνοούν ρητά πως σε περίπτωση διαφοράς
- 20 μεταξύ του Συμβουλίου και του μεταφορέα, δικαιοδοσία για την επίλυσή τους θα έχουν τα Κυπριακά ή Αγγλικά Δικαστήρια, ανάλογα με την επιλογή του Συμβουλίου (δες τεκμ.Β παράγραφος 7). Οι δε εκπρόσωποι του αιτητή στην Κύπρο, εταιρεία Comagine Ltd, επιβεβαίωσε με τηλεγράφημά της στην αποδοχή όλων των όρων της προσφοράς.
- 30 (Δες τεκμ. Δ, Ε και Στ).

- Αξιολογώντας τα πιο πάνω αδιαμφισβήτητα γεγονότα, κρίνω πως πράγματι το Συμβούλιο δεν απέκρυψε σκόπιμα από το Δικαστήριο τη φορτωτική, γιατί βάσει των ισχυρισμών του τα Κυπριακά Δικαστήρια έχουν αποκλειστική
- 35 δικαιοδοσία στην υπόθεση. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο υπερισχύει στην παρούσα περίπτωση, η ρήτρα

δικαιοδοσίας της φορτωτικής ή η ειδική γι' αυτή συμφωνία, την οποία έχει αποδεκτεί ο αιτητής μέσω του αντιπροσώπου του στην Κύπρο. Δεν νομίζω όμως ότι τούτο είναι ζήτημα που αποφασίζεται στην υπό κρίση αίτηση γιατί δεν είναι ενώπιον του Δικαστηρίου όλα τα γεγονότα, 5
ούτε και έγινε ειδική συζήτηση πάνω στο θέμα αυτό. Ανεξάρτητα όμως από τα πιο πάνω, το Δικαστήριο της Κύπρου αποτελεί κατά τη γνώμη μου το φορέα δικαιοδοτικής ευκολίας για τους λόγους που ακολουθούν: Το εμπόρευμα φορτώθηκε σε λιμάνι της Κύπρου και μεταφέρθηκε σε λιμάνι της Αγγλίας. Ο όρος της φορτωτικής για τη δικαιοδοσία και εφαρμοζόμενο δίκαιο της χώρας του μεταφορέα, αναφέρεται στο Βέλγιο, εφόσον το κέντρο 10
εργασίας του αιτητή είναι το Βέλγιο. Η χώρα όμως αυτή δεν σχετίζεται καθόλου με τα γεγονότα της υπόθεσης. Οι πιθανές επομένως δυσκολίες προσκόμισης μαρτυρίας στην Κύπρο θα αντιμετωπιστούν ισομερώς και από τους δύο διάδικους. Το είδος της μαρτυρίας βεβαίως έχει άμεση σχέση με τα γεγονότα της υπόθεσης και ανάλογα με το πού και πώς, κατά τους ισχυρισμούς του Συμβουλίου μέρος 20
του εμπορεύματος εχάθη, εκλάπη ή καταστράφηκε. Η φορτωτική έχει εκδοθεί από εκπροσώπους των μεταφορέων στην Κύπρο, που μπορούν και να τους βοηθήσουν στην προσαγωγή μαρτυρίας ενώπιον του δικαστηρίου, με έξοδα ασφαλώς ασυγκρίτως λιγότερα από αυτά που πιθανό να 25
χρειαστεί να γίνουν, αν η διαδικασία προχωρούσε στο Βέλγιο, ή ακόμα και στην Αγγλία, γιατί ο αιτητής εισηγείται πως τα Δικαστήρια της τελευταίας αυτής χώρας αποτελούν φορέα διακοδοτικής ευκολίας. Η αίτηση επομένως απορρίπτεται με έξοδα. 30

Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.